

HYVÄ YMPÄRISTÖ YHTEISTYÖLLÄ

Ympäristöviraston strategia ja visio vuoteen 2011

VANHAT TUTUT ASIAT, MUTTA....

- **Haastavammin**
- **Hallittavammin**
- **Jäsennellymmin**
- **Ymmärrettävämmin**

TOTEUTETTUNA

Hyväksytty ympäristölautakunnassa 29.8.2002 § 128

SISÄLTÖ

JOHDANTO	2
LÄHTÖKOHDAT	3
Ympäristöviraston tehtävät, organisaatio, henkilöstö	3
Keskeiset muutostekijät ja –vaikutukset	4
Kestävän kehityksen periaatteet	5
STRATEGIAPROSESSI	7
YMPÄRISTÖVIRASTON STRATEGIA	9
Ympäristöviraston toiminta-ajatus ja visio	9
Vision strategiset päämäärät	10
Kriittiset menestystekijät, arviointikriteerit ja tavoitetaso	11
Vaikuttavuus ja palvelukyky	12
Prosessit ja rakenteet	14
Resurssien hallinta	16
Uudistuminen ja työkyky	17
JATKOTOIMENPITEET	18

JOHDANTO

Kaupunginvaltuusto hyväksyi “Oulun kaupungin strategian ja vision 2011” joulukuussa 2001. Strategian avulla valtuusto asettaa organisaation toiminnalle tavoitteet ja vision, jossa valtuusto muodostaa näkemyksensä ja tahdonilmauksensa, millaiseksi se haluaa Oulun kehittää. Strategia on tietoinen suunnanvalinta muuttuvassa toimintaympäristössä. Strategia koostuu toimintalinjauksista ja toimenpidekokonaisuuksista, joilla kaupungin kehittämistä ohjataan lähivuosina haluttuun suuntaan.

Ympäristöviraston strategia sisältää yhteisen tahdonilmaisun ympäristömme tulevaisuudesta sekä ympäristöviraston vastuunkannosta omalla toimialallaan. Strategia on näkemys siitä, miten viraston toimintaa tulee kehittää. Strategia ohjaa tulevien vuosien talous- ja toimintasuunnitelmien tekoa. Ympäristöviraston strategia pohjautuu kaupungin strategiaan sekä kaupunginvaltuuston joulukuussa 2001 hyväksymän kestävä kehityksen politiikan “Oulu kasvaa kestävästi” päämääriin. Ympäristöviraston strategia myötävaikuttaa omalta osaltaan kaupungin strategian ja vision toteuttamisessa.

Kaupungin strategiaa on valmisteltu ns. Balanced Scorecard – menetelmällä. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti myös hallintokuntaohjaukset laaditaan samaa menetelmää käyttäen. BSC-menetelmä tunnetaan myös nimellä tasapainotettu onnistumisstrategia ja se on kehitetty sekä yritystoiminnan että myös julkisen hallinnon tarpeisiin. Menetelmä sisältää perinteisen yhden tarkastelukulman sijasta useita näkökulmia, jotka keskenään tasapainotettuina ohjaavat organisaation toimintaa.

Ympäristöviraston strategian on laatinut viraston johtoryhmä yhteistyössä ympäristölautakunnan kanssa. Ulkopuolisena asiantuntijana on ollut Hallinnon kehittämiskeskus (HAUS).

LÄHTÖKOHDAT

Lähtökohtien tunnistaminen ja määrittäminen antaa perustan tulevaisuuden suunnittelulle. Lähtökohdat sisältävät tiedon olemassa olevasta ja mahdollisista muutoksista. Tiedon pohjalta syntyy visio ympäristövirastosta vuonna 2011 ja muodostuu käsitys niistä menestystekijöistä, joissa onnistumisella visio saavutetaan.

YMPÄRISTÖVIRASTON TEHTÄVÄT, ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

Kaupungin toimialaan kuuluvaa ympäristönsuojelua, ympäristöterveysvalvontaa, eläinlääkintähuollon peruseläinlääkäripalveluja sekä kuluttajaneuvontaa johtaa ja valvoo ympäristölautakunta.

Ympäristölautakunnan tehtäviä hoitaa ympäristövirasto. Virasto jakautuu kolmeen toimintayksikköön, jotka ovat 1) ympäristönsuojelu, 2) ympäristöterveydenhuolto ja kuluttajaneuvonta sekä 3) elintarvike- ja ympäristölaboratorio.

Hallinto hoitaa toimintayksiköiden henkilöstö-, talous- ja asiakirjahallinnon tehtävät sekä huolehtii keskusviraston antamista velvoitteista.

Ympäristönsuojelu käsittää erilaiset ilmansuojelun, vesiensuojelun, jätehuollon, meluntorjunnan, kemikaaliasioiden sekä maa-ainestenoton lupa-, ilmoitus- ja valvonta-asiat, luonnonsuojeluun, virkistyskäyttöön ja maankäytön suunnitteluun liittyvät tehtävät sekä ympäristön tilan seurannan.

Ympäristöterveysvalvonta vastaa elintarvikevalvonnasta, ympäristöhygienian valvonnasta, tuoteturvallisuudesta ja eläinlääkintähuollosta. Kuluttajaneuvonta hoitaa Oulun sekä 17 muun kunnan kuluttajille annettavan neuvonnan ja valistuksen.

Elintarvike- ja ympäristölaboratorio on lakisääteisiä toimintoja oleellisesti tukeva itsenäinen yksikkö, joka tuottaa laboratoriopalveluja ympäristöviraston lisäksi kaupungin muille virastoille ja laitoksille sekä kaupunkiorganisaation ulkopuolisille viranomaisille, yksityisasiakkailla ja yrityksille.

Viraston vakituinen henkilömäärä on 35 ja se jakautuu seuraavasti:

	Henkilöstövahvuus
Hallinto	3,5
Ympäristönsuojelu ja ilmantarkkailu	6,5
Ympäristöterveysvalvonta,	8,0
Kuluttajaneuvonta	2,0
Eläinlääkintähuolto	0,25
Elintarvike- ja ympäristölaboratorio	14,75

Lisäksi eläinlääkintähuoltoa hoitaa ostopalveluina yksi eläinlääkäri.

Virastoa johtaa ympäristöjohtaja, joka toimii myös hallinnon ja ympäristönsuojelun vastuuhenkilönä. Ympäristöterveysvalvonnan, kuluttajaneuvonnan sekä eläinlääkintähuollon vastuuhenkilönä toimii johtava hygieenikko ja laboratorion vastuuhenkilönä kemisti.

KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT JA –VAIKUTUKSET

Ympäristövirasto toimii kasvavassa kaupungissa ja muuttuvassa maailmassa. Erilaisten muutostoimien vaikutuksesta monet asiat saavat tulevaisuudessa erilaisia painoarvoja ja merkityksiä kuin tänä päivänä, osan säilyessä ennallaan. Mitä paremmin ja aikaisemmin viraston toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset voidaan tunnistaa, sitä paremmin voidaan asettaa pitkän aikavälin tavoitteet ja strategiset linjaukset. Keskeisimmät nyt tunnistettavissa olevat muutostekijät ja -vaikutukset on koottu seuraavaan taulukkoon.

TASO	MUUTOSTEKIJÄT (esim. poliittiset, taloudelliset, sosiaaliset, teknologiset, ekologiset)	KONKREETTISET MUUTOSVAIKUTUKSET
Paikallinen	<ul style="list-style-type: none"> • Kaupungin kasvu <ul style="list-style-type: none"> - väestö - liikenne - maankäytön muutokset • Elinkeino- ja yritystoiminnan monipuolistuminen <ul style="list-style-type: none"> - teollisuus, kauppa, palvelut • Ympäristönäkökulman laajeneminen <ul style="list-style-type: none"> - yleisen vaatimustason kasvu - yhteistyön lisääntyminen kansalaisjärjestöjen ja asukkaiden kanssa - tiedon tarve • Toimintojen ulkoistaminen • IT-teknologian kehittyminen ja käyttöönotto 	<ul style="list-style-type: none"> • Valvontatarpeen ja vastuun lisääntyminen <ul style="list-style-type: none"> - ohjeet, neuvot, tiedotus - henkilöresurssit • Tehtävien monipuolistuminen <ul style="list-style-type: none"> - ammattitaidon kehittäminen • Tilastointi, raportointi, seuranta • Osallistumismahdollisuuksien kehittäminen ja monipuolistaminen • Työtehtävien muuttuminen • Tietojärjestelmien kehittäminen, koulutustarve
Alueellinen	<ul style="list-style-type: none"> • Seutuyhteistyön kehittyminen <ul style="list-style-type: none"> - yhteiskuntarakenteen muutos - yhteiset ongelmat • Ylikunnalliset kysymykset <ul style="list-style-type: none"> - asioiden laaja-alaisuus - asioiden kokonaisvaltainen käsittely - toimintakeskittymät 	<ul style="list-style-type: none"> • Toiminnan tehostuminen <ul style="list-style-type: none"> - töiden uudelleen jako - erikoistuminen • Toimintakentän laajeneminen • Yhteistyön lisääntyminen <ul style="list-style-type: none"> - työryhmät, toimikunnat - rahoitusjärjestelyt

Kansallinen	<ul style="list-style-type: none"> • Muuttuva lainsäädäntö ja tiukentuvat määräykset - EU, kansallinen lainsäädäntö - yleinen mielipide • Muutokset kunnan ja valtion tehtävien jaossa 	<ul style="list-style-type: none"> • Tehtävien muuttuminen - koulutus • Laadun varmennus - laatujärjestelmät • Tehtävien muuttuminen
Globaali	<ul style="list-style-type: none"> • Kansainvälistyminen - ihmiset, tavarat , yhteydenotot • Globaalit uhat - tautiriskit - katastrofit • Energiavarojen ehtyminen ja energian kallistuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Palveluvalmiuksien kehittäminen - kielitaito, monikieliset lomakkeet • Valmiuksien ylläpito - erityisammattitaito • Yhdyskuntasuunnittelun ja liikennepolitiikan uudelleensuuntaaminen

KESTÄVÄN KEHITYKSEN PERIAATTEET

Ympäristöasiat ovat tulleet entistä kiinteämmäksi osaksi koko yhteiskunnallista ajattelua ja toimintaa. Ympäristönsuojelun tavoitteenasettelusta on edetty kestävän kehityksen tavoitteeseen, ja näin ekologista näkökulmaa on laajennettu taloudellisella, sosiaalisella ja kulttuurillisella ulottuvuudella.

Oulun kaupungin kestävän kehityksen toimintaohjelman pyrkimyksenä on löytää keinot pitkäjänteiselle, kokonaisuuksia tarkastelevalle kehitystyölle, jonka tuloksena on ekologisesti ja taloudellisesti kestävä, sosiaalisesti ja kulttuurisesti monipuolinen kaupunki. Toimintaohjelma on jatkuva prosessi, jota tarkennetaan ja täydennetään ja johon kaikki voivat osallistua.

Toimintaohjelma muodostuu koko kaupungin toimintaa ohjaavasta kestävän kehityksen politiikasta, politiikan päämäärät käytännön toimiksi konkretisoivista kestävän kehityksen ohjelmista sekä seurannasta ja arvioinnista.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä kestävän kehityksen politiikka luo tulevaisuuden kuvan kaupungista, jonka tavoitteena on ympäristön tilan jatkuva parantaminen, joka ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja perinteet ja jonka taloudellinen toimeentulo on vakaalla pohjalla.

Kestävän kehityksen politiikka -asiakirjassa kaupungin kehitystä tarkastellaan kolmen kokonaisuuden - asenteet, olosuhteet ja toimintatavat – avulla. Ympäristöviraston tehtävänä on omalla toiminnallaan edesauttaa em. osa-alueille esitettyjen päämäärien toteutumista, ja ympäristöviraston strategia-asiakirjassa asetetaan tavoitteet myös kestävän kehityksen ohjelmistyölle.

Oulun kaupungin kestävän kehityksen politiikka

OULU KASVAA KESTÄVÄSTI

I ASEENTEET JOHTAVAT SITOUTUMISEEN

Oulussa päämääränä on:

- lisätä kaupunkilaisten ympäristötietoisuutta ja vahvistaa henkilökohtaista ympäristövastuuta
- sitouttaa ja motivoida asukkaat, työntekijät ja päättäjät toimintaan kestävän kehityksen edistämiseksi
- saada aikaan muutosta jokapäiväisiin toimintatapoihin ja käyttäytymismalleihin
- kehittää asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia

II OLOSUHTEET LUOVAT MAHDOLLISUUDET

Oulussa päämääränä on:

- kehittää kaupunkia paikallisia luonnonolosuhteita hyödyntäen ja kunnioittaen
- taata asukkaille laadukas lähiympäristö sekä riittävät virkistys- ja vapaa-ajanviettoalueet luonnon monimuotoisuutta heikentämättä
- vahvistaa kulttuuriympäristön ominaispiirteiden tunnistamista ja säilyttämistä
- lisätä suvaitsevuuutta ja kohdata monikulttuurisuus voimavarana
- taata riittävät palvelut kaupunkilaisten selviytymiseksi erilaisissa elämäntilanteissa

III TOIMINTATAPAVALINNOILLA KOHTI JATKUVAA PARANTAMISTA

MAANKÄYTTÖ JA LIIKENNE

Oulussa päämääränä on:

- toteuttaa maankäytönsuunnittelua siten, että luodaan toimiva, viihtyisä, turvallinen ja taloudellinen yhdyskuntarakenne
- saada aikaan yhdyskunta, joka sopeutuu muutoksiin ja jättää tulevillekin sukupolville kehittämismahdollisuuksia
- sovittaa yhteen alueiden eri käyttömuotoja moninaiskäytön periaatteella ja tuoda kaupunkiluonto, rannat, vesistöt ja metsät mahdollisimman monen oululaisen ulottuville
- toteuttaa liikennejärjestelmä, jossa joukkoliikenteen ja vaihtoehtoisten liikennemuotojen osuutta kasvatetaan
- luoda korkeatasoisesta viherverkostosta kaupungille kilpailuetu.

TALOUELLINEN KESTÄVYYS JA YRITYSTOIMINTA

Oulussa päämääränä on:

- vahvistaa monipuolista ja paikallisesti kestävästä elinkeinorakennetta
- lisätä yritysten omatoimisuutta ympäristöasioiden hoitamisessa ja laajentaa ympäristönsuojelu tuotteen koko elinkaareen
- edistää kestävästä kehitystä määräyksin ja tariffipolitiikalla.

KUORMITUS JA KULUTUS

Oulussa päämääränä on:

- tehostaa kaikessa toiminnassa raaka-aineiden ja energian käyttöä ja minimoida päästöjen ja jätteen määrät
- laajentaa energiahuollossa kestävän kehityksen mukainen tarkastelu ja toimenpiteet koko energiaketjuun polttoaineen tuotannosta energian loppukäyttöön saakka
- torjua ympäristön aiheuttamat terveysriskit sekä turvata laadukkaat ja turvalliset elintarvikkeet sekä juomavesi
- kehittää välineitä ja toimintamalleja, joilla rakentamisen koko elinkaareen liittyvät haitalliset ympäristövaikutukset voidaan arvioida ja ehkäistä
- vähentää kulutusta ja nopeuttaa ympäristöä säästävien tuotteiden käyttöönottoa ympäristölle haitallisempien tuotteiden sijaan

STRATEGIAPROSESSI

Ympäristöviraston strategian laadinta aloitettiin keväällä 2002. Strategiatyön aikana ympäristölautakunta ja ympäristöviraston johtoryhmä ovat pitäneet seitsemän yhteistä tapaamista, joista kahdessa on ollut mukana myös konsultin edustaja. Johtoryhmä on työstänyt strategiaa lisäksi viidessä eri istunnossaan. Sisällöstä on keskusteltu eri työyksiköissä useita kertoja ja strategialuonnos on esitelty koko viraston työpaikkakokouksessa.

- 12.2.2002 Strategiatyön käynnistäminen
Ympäristölautakunta ja johtoryhmä sekä HAUS:n edustajat
- 12.3.2002 Keskeiset muutostekijät ja -vaikutukset
Johtoryhmä
- 19.3.2002 Toiminta-ajatus ja visio
Johtoryhmä
- 20.3.2002 Keskeiset muutostekijät ja -vaikutukset, toiminta-ajatus ja visio
Ympäristölautakunta ja johtoryhmä
- 10.4.2002 Kriittiset menestystekijät
Johtoryhmä
- 23.4.2002 Kriittiset menestystekijät
Ympäristölautakunta ja johtoryhmä
- 2.5.2002 Arviointikriteerit ja tavoitetasot
Johtoryhmä
- 3.5.2002 Arviointikriteerit ja tavoitetasot
Ympäristölautakunta ja johtoryhmä
- 16.5.2002 Strategian tasapainottaminen
Ympäristölautakunta ja johtoryhmä sekä HAUS:n edustaja
- 18.6.2002 Viraston strategiset päämäärät, arviointikriteerit ja tavoitetasot
Ympäristölautakunta ja johtoryhmä
- 19.8.2002 Strategialuonnos
Johtoryhmä
- 29.8.2002 Strategian hyväksyminen
Ympäristölautakunta ja johtoryhmä

Strategiaprosessissa käytettiin Balanced Scorecard –menetelmää ja käytännön työssä edettiin Hallinnon kehittämiskeskuksen (HAUS) kehittämän työkirjan mukaisesti.

Tasapainoisen onnistumisstrategian lähtökohtana oli viraston nykyinen toiminta, toimintaympäristössä odotettavissa olevat muutokset ja niiden vaikutus viraston toimintaan. Strategiatyössä kirjattiin viraston toiminta-ajatus, visio ja visiosta johdetut strategiset päämäärät. Viraston menestymisen kannalta tärkeimmät asiat, kriittiset menestystekijät, johdettiin toiminta-ajatukselta ja visiosta. Menestystekijöille laadittiin arviointikriteerit, joilla todetaan kriittisen menestystekijän toteutuminen. Jokaiselle arviointikriteerille asetettiin lähivuosien tavoitetasot.

Tasapainoisen onnistumisstrategian prosessissa keskityttiin ympäristöviraston kannalta oleellisimpiin asioihin ja kriittisiksi menestystekijöiksi kirjattiin asiat, joissa viraston on ehdottomasti onnistuttava vision ja toiminta-ajatuksen toteuttamiseksi pitkällä aikavälillä.

Kriittisiä menestystekijöitä tarkasteltiin neljästä eri näkökulmasta:

- **Palvelukyky ja vaikuttavuus**, joka edustaa päätöksentekijän, kuntalaisen ja asiakkaan näkökulmaa;
- **Prosessit ja rakenteet**, joka edustaa organisaation toimivuuden näkökulmaa;
- **Resurssien hallinta**, joka edustaa talouden hallinnan näkökulmaa sekä
- **Uudistuminen ja henkilöstön työkyky**, joka edustaa henkilöstön ja työyhteisön näkökulmaa.

Strategiaprosessissa oli kysymys myös strategisen johtamisjärjestelmän omaksumisesta. Strategia tulee muuttaa käytännön toimenpiteiksi ja osoittaa toimenpiteille vastuuhenkilöt. Strategiaassa asetettuja tavoitteita seurataan ja talousarvioprosessiin liittyen niitä arvioidaan ja tarkistetaan vuosittain.

Tasapainoinen onnistumisstrategia prosessina:

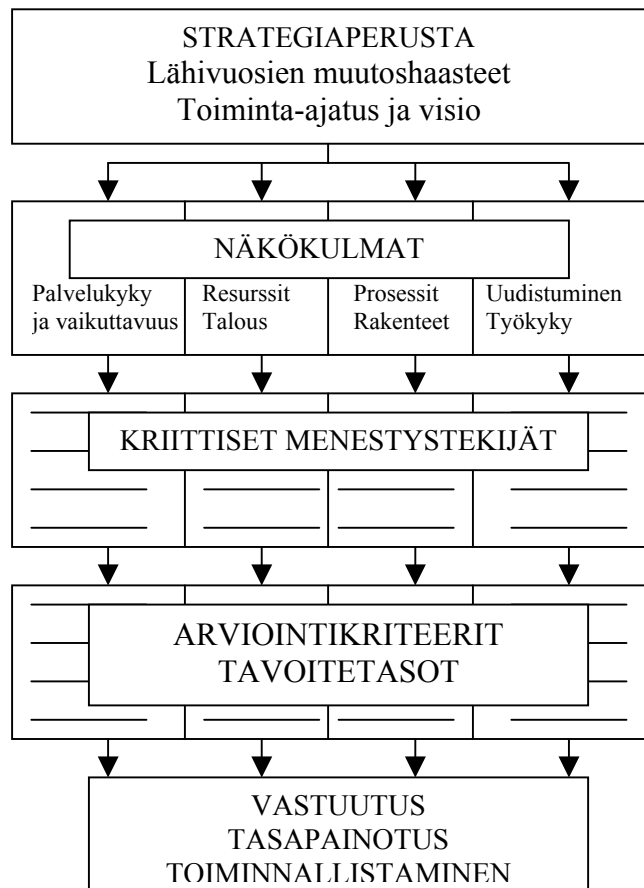
*Miksi olemme olemassa ja mistä otamme vastuun ?
Minkälaista tulevaisuutta haluamme ?*

Mitä toiminta-ajatuksen ja vision toteuttaminen edellyttää näistä näkökulmista ?

Missä asioissa meidän on ehdottomasti onnistuttava ?

*Mistä tiedämme onnistuneemme ?
Millaista onnistumista tavoitellaan ao. toimintavuoden aikana ?*

*Kuka vastaa ?
Onko strategia tasapainossa ?
Miten strategia viedään käytäntöön ?*

YMPÄRISTÖVIRASTON STRATEGIA

YMPÄRISTÖVIRASTON TOIMINTA-AJATUS JA VISIO

Toiminta-ajatus –

Ympäristövirasto toimii kestävän kehityksen periaatteita noudattaen hyvän ympäristön tilan ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi sekä viihtyisän, terveydelle haitattoman elinympäristön ja puhtaiden elintarvikkeiden turvaamiseksi. Toiminnasta vastaa asiantunteva ja motivoitunut henkilöstö.

Ympäristöviraston toimintakenttä on laaja ja sen taustalla on monipuolinen, nopeasti muuttuva ja kehittyvä lainsäädäntö. Kaupungin nopea kasvu kerrannaisvaikutuksineen, kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen osallistumismahdollisuuksien laajeneminen, kansainvälistyminen ja muut yhteiskunnalliset muutokset asettavat toiminnalle uusia haasteita, joihin on reagoitava nopeasti tai pikemminkin jo ennakolta. Hyvin hoidetut ympäristöasiat mahdollistavat kaupungin vetovoimaisuuden työ- ja asuinpaikkana.

Visio –

Hyvä ympäristö yhteistyöllä.

Strategian lähtökohtana on visio eli näkemys tulevaisuudesta. Ympäristöviraston visio ilmaisee viraston näkemyksen siitä, mihin pyritään ja miten. Ytimekkyydessään se vastaa visiolle asetettuihin tavoitteisiin - se on haastava, selkeä ja ymmärrettävä sekä käyttökelpoinen johtamisen perusta. Hyvää ympäristöä ei rakenneta yksin eikä hetkessä. Päämäärän saavuttaminen vaatii yhteistä tahtoa ja yhteistyötä sekä viraston sisällä ja kaupunkiorganisaatiossa että eri sidosryhmien ja tahojen kanssa.

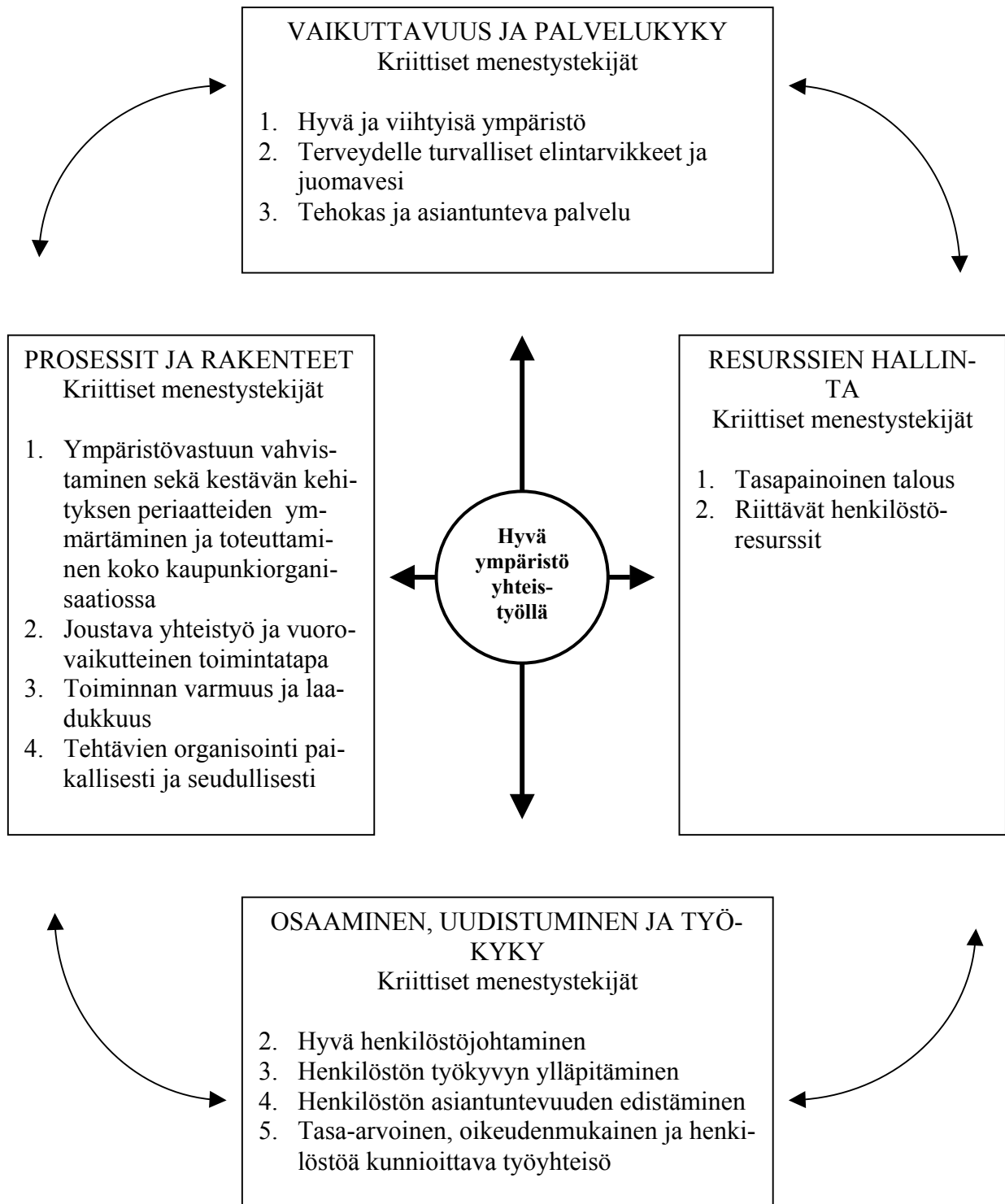
*” Se on visio, mutta se ei merkitse, että se on pilvilinna. Se on kovaa työtä.”
(Andre Brink)*

VISION STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Ympäristövirastossa

- hoidetaan tehtävät asiantuntemuksella yhteistyössä muiden viranomaisten, toiminnanharjoittajien ja kaupunkilaisten kanssa
- huolehditaan ympäristön tilan kehittamisestä sekä kestävän kehityksen periaatteiden saamisesta osaksi kaikkien oululaisten jokapäiväistä toimintaa
- valvotaan elinympäristön turvallisuutta ja laatua säännöllisin näytteenotoin ja tarkastuksin kohdentaen valvontaa terveydellisiä riskejä sisältävään toimintaan
- tuotetaan tietoa elinympäristön tilasta ja annetaan asiantuntija-apua ympäristön tilaan liittyvissä kysymyksissä päätöksenteon pohjaksi ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämiseksi
- toimitaan seudullisesti niillä osa-alueilla, joilla yhteistyö on tarkoituksenmukaista ja nykyistä toimintaa tehostavaa
- arvostetaan omaa ja työtovereiden työtä, tehdään työt tehokkaasti ja vastataan uusiin haasteisiin myönteisesti
- Ympäristöviraston yhteydessä toimiva elintarvike- ja ympäristölaboratorio on Pohjois-Suomen kehittynein ja pätevin alallaan. Laboratoriossa tuotetaan kilpailukykyisiä ja laadukkaita palveluita viranomaisille sekä elinkeinoelämälle ja yksityisille asiakkaille.

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT, ARVIOINTIKRITEERIT JA TAVOITETASO

VAIKUTTAVUUS JA PALVELUKYKY

1. Hyvä ja viihtyisä ympäristö

Hyvä ympäristö on kaupungin kehityksen elinehto. Voimakas väestönkasvu, lisääntyneen liikenteen haitat, vesistöjen hajakuormitus, roskaantuminen samoin kuin viheralueiden pirstoutuminen ovat kysymyksiä, joiden ratkaisemiseen tarvitaan uudenlaista ajattelua ja uusia keinoja. Monipuolisena lupa- ja valvontaviranomaisena ympäristövirasto voi vähentää ympäristöä kuormittavan toiminnan haitallisia vaikutuksia ja vaikuttaa ympäristön tilan myönteiseen kehittymiseen.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003 – 2004
Ilmanlaatu	Asuinalueiden ilmanlaatu vähintään tyydyttävä (valtakunnallinen ilmanlaatuindeksi)
Vesistöjen tila	Vesistöjen laatu vähintään tyydyttävä (valtakunnallinen luokitus) Uimavesien laatu EU:n kriteerit täyttävä
Jättemäärät ja yleinen ympäristön siisteys	Jätehuoltomääräysten ajantasaistaminen Ympäristönsuojelumääräysten toimeenpano Jätteiden lajittelua ja hyötykäyttöä edistävien toimenpiteiden käynnistäminen
Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen	Luontoselvitykset laadittu kaikissa merkittävässä maankäytönmuutoshankkeissa
Terveydelle haitattomat asunnot ja kokoontumistilat	Valitusten määrän väheneminen

2. Terveydelle turvalliset elintarvikkeet ja juomavesi

Luottamus elintarvikkeiden ja talousveden puhtauteen on suuri. Tehokkaalla valvonnalla voidaan vastata siitä, että Oulussa valmistettavat ja kaupan pidettävät elintarvikkeet täyttävät lainsäädännön vaatimukset eivätkä tulevaisuudessakaan aiheuta kuluttajalle terveydellistä vaaraa tai haittaa. Keskeisessä osassa on yrittäjien omavalvonta ja vastuu tuotteidensa laadusta.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003 – 2004
Elintarvikevalvonta	Valvontasuunnitelma valmis Omavalvonnan tason toimivuuden tarkastukset vähintään 80 %:ssa ruuanvalmistusyksiköistä Elintarvikevalvonnan projektit 2-3 kpl/vuosi
Juomaveden laatu	Talousvedelle asetetut terveydelliset laatuvaatimukset täyttyvät 100 %:sti
Ruokamyrkytykset	Ei yhtään ruokamyrkytysepidemiaa

3. Tehokas ja asiantunteva palvelu

Tasokkaan palvelun osatekijöitä ovat mm. vaikuttavuus, riittävyys ja saatavuus. Lupa- ja ilmoitusasioidenkäsittelyssä on oleellista, että asiat hoidetaan ammattitaitoisesti ja asiantuntevuksella ilman turhia viiveitä. Eri asiakasryhmien palvelun tulee olla on tasapuolista ja luotettavaa. Päätösten ymmärrettävyyteen ja perusteluihin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003 – 2004
Palvelut ja odotusajat	Ympäristölupien käsittelyaika enimmillään kolme kuukautta Terveysturvallisuuslain mukaisten ilmoitusten käsittelyaika enimmillään kaksi kuukautta Löytöeläinten hoidon järjestämisen turvaaminen
Asiakaspalautekyselyjen tulokset	Kyselyn tulos hyvä

PROSESSIT JA RAKENTEET

1. Ympäristövastuun vahvistaminen ja kestävän kehityksen periaatteiden ymmärtäminen ja toteuttaminen koko kaupunkiorganisaatiossa

Ympäristönsuojelu ei ole oma erillinen osa-alueensa, vaan ympäristöongelmat kytkeytyvät tiiviisti muihin yhteiskunnan peruskysymyksiin. Hyvän ympäristön tilan turvaamisessa keskeistä on toimintatapojen muutos ympäristöä kuluttavista ympäristöä säästäviin. Vastuu ympäristöstä on yhteinen, mutta vastuunkanto edellyttää tietoa siitä miten toimia ympäristön kannalta parhaalla tavalla.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003 – 2004
Kestävän kehityksen ohjelmat ja toteutumisen seuranta	Kaikilla hallintokunnilla ”Oulu kasvaa kestävästi” –politiikkaan tukeutuvat kestävän kehityksen ohjelmat Ohjelman laadinnan ohjeistus ja ohjauksen toteutus Vuosiyhteenveto
Elinympäristön tilasta tiedottaminen	Julkaisut 2-4 kpl/vuosi Tuoteturvallisuusprojektit 1-2 kpl/vuosi Ympäristötietoisuuskampanja ”Pohjois-Pohjanmaan ympäristöverkko” - projektin toteuttaminen

2. Joustava yhteistyö ja vuorovaikutteinen toimintatapa

Ympäristöviraston tehtävien hoidon kannalta keskeistä on toimiva yhteistyö ja vuorovaikutus eri hallintokuntien, yhteistyötahojen ja kaupunkilaisten kanssa. Hallintokuntien välinen yhteistyö on nähtävä jokapäiväisenä vuorovaikutuksena, jossa eri yksiköiden asiantuntemusta käytetään joustavasti hyväksi. Tiedonkulku mahdollisimman nopeasti ja mahdollisimman monelle yhteistyökumppanille ja asianosaiselle on tärkeää yhteisen sitoutumisen edistämiseksi sekä päällekkäisten toimien välttämiseksi.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003 – 2004
Yhteistyömuotojen ja –hankkeiden määrä	Yhteisten toimintamallien ja yhteistyöryhmien kehittäminen eri hallintokuntien kanssa
Osallistumisen aktivointi	Ajankohtaisista asioista ja tapahtumista tiedottaminen

3. Toiminnan varmuus ja laadukkuus

Kaupunkilaisten palvelua koskevat odotukset lisääntyvät koko ajan. Jatkuvan kehittämisen periaatteelle rakennetun laatu- ja ympäristöjärjestelmän avulla voidaan turvata ympäristövirastolle kuuluvien palveluiden laadukkuus ja saatavuus. Peruslähtökohtana on henkilökohtaisen vastuun tiedostaminen. Jokainen työntekijä vastaa oman työnsä laadusta.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003 – 2004
Kehittyvä laatu- ja ympäristöjärjestelmä	Laatu- ja ympäristöjärjestelmän - laatimisen käynnistäminen ympäristönsuojelussa ja hallinnossa; - valmiiksi saattaminen ympäristöterveysvalvonnassa ja kuluttajaneuvonnassa Viraston toiminnalle välttämätön varustus

4. Tehtävien organisointi paikallisesti ja seudullisesti

Tehtävien järkevällä järjestämisellä voidaan turvata palvelujen taso nopeasti kasvavalla kaupunkiseudulla. Yksittäisen kunnan resurssit eivät aina riitä kaikkien uusien tehtävien hoitamiseen laadukkaasti. Ylikunnalliset ja muut yhteiset asiat voidaan hoitaa yhteistyössä uusien toimintamalleja kehittäen. Yhteisymmärrykseen perustuvalla yhteistyöllä on mahdollisuus saada myös taloudellista hyötyä.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003 – 2004
Seutuyhteistyön eteenpäinvieminen ympäristöviraston tehtävien osalta	Kuluttajaneuvonnan yhteistyön laajentaminen kaikkiin Ouluseudun kuntiin. Ympäristönsuojelun, ympäristöterveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon yhteistyön käynnistäminen Ouluseudun kunnissa.
Kilpailukykyiset ja laadukkaat laboratorion palvelut	Laboratorion palveluiden tilannekatsaus Markkinoinnin tehostaminen

RESURSSIEN HALLINTA

1. Tasapainoinen talous

Ympäristöviraston toiminnan perusedellytys on talouden hallittu hoitaminen. Toiminnan toteuttamisen reunaehdot määräytyvät talousarviossa ja taloussuunnitelmassa. Hyvin toteutulla taloushallinnolla voidaan varmistaa laadukkaat ja monipuoliset palvelut sekä turvata toimintamahdollisuudet.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003-2004
Talousarvion toteutuminen	Talousarvion asettamissa rajoissa pysyminen

2. Riittävät henkilöstöresurssit

Ympäristöviraston tärkein resurssi on henkilöstö. Muutokset työelämässä, toimintaympäristössä ja tuotettavissa palveluissa edellyttävät organisaatiolta muuntautumiskykyä. Tulevaisuudessa entistä useammin henkilöstöltä edellytetään ammattitaidon ohella joustavuutta työtehtävissä ja –ajoissa. Henkilöstön työpanoksen tarkoituksenmukaisella suuntaamisella ja riittävällä henkilöstömäärällä varmistetaan vähintäänkin lakisääteisten tehtävien hoito virastossa.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003-2004
Ympäristövalvonnan ja kuluttajaneuvonnan toteutusaste	Luodaan kriteerit ympäristövalvonnan ja kuluttajaneuvonnan toteutumisen arvioimiseksi
Elintarviketarkastusten toteutusaste	Toteutusaste vähintään valtion asettaman minimimitavoitteen suuruinen

UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY

1. Hyvä henkilöstöjohtaminen

Henkilöstöjohtamisen kautta lisätään henkilöstön motivaatiota, sitoutumista ja hyvinvointia. Johtamisjärjestelmään kuuluu avoin keskustelu, henkilöstön kuuleminen ja kannustaminen sekä tiedonkulun kehittäminen sekä henkilöstön mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003-2004
Yhtenäinen johtamisjärjestelmä	Vuosittaiset kehittämisseskustelut koko henkilöstön kanssa Työyksikköpalaverien säännönmukaistaminen

2. Henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen

Henkilöstön työkyvystä huolehditaan takaamalla terveellinen ja turvallinen työympäristö. Työtehtävien suuntaamisessa otetaan huomioon henkilöstön ikärakenne ja erilaisista elämäntilanteista johtuvat tarpeet. Vuosittain laadittavan työsuojelusuunnitelman avulla vaikutetaan koko työyhteisön hyvinvointiin, työssä selviytymiseen, uuden oppimiseen ja työviihtyvyyteen ja sitä kautta sairastavuuden vähenemiseen.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003-2004
Sairauspoissaolot	Sairauspoissaolopäivien määrän kääntyminen laskuun

3. Henkilöstön asiantuntevuuden edistäminen

Ympäristöviraston henkilöstön ammattitaitoa kehitetään osoittamalla suunnitelmallista, todellisiin tarpeisiin perustuvaa täydennyskoulutusta. Henkilöstökoulutuksella huolehditaan siitä, että henkilöstö vahvan peruskoulutuksensa ohella saa riittävästi tietoa uusien ja muuttuvien tehtävien hoitamiseen.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003-2004
Täydennyskoulutus	Koulutustarpeen kartoitus vuosina 2003-2004
Perehdyttäminen uusiin tehtäviin	Perehdyttämisaineiston laadinta

4. Tasa-arvoinen, oikeudenmukainen ja henkilöstöä kunnioittava työyhteisö

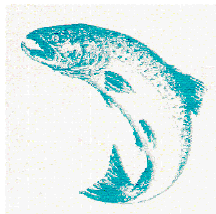
Työyhteisön vaikutus työmotivaatioon ja työhön sitoutumiseen on ammattitaidon ohella keskeinen. Viraston tulevaisuuden kannalta on tärkeää, että luodaan yhdessä avoin, vuorovaikutteinen, jaksamista tukeva, myönteinen työilmapiiri, jossa arvostetaan jokaisen työntekijän henkilökohtaisia ominaisuuksia ja otetaan huomioon yksilölliset tarpeet.

Arviointikriteerit	Tavoitetaso 2003-2004
Työilmapiiri	Työnohjauksen toteuttaminen elintarvike- ja ympäristölaboratoriossa

JATKOTOIMENPITEET

Ympäristöviraston strategiassa on esitetty ne asiat, joihin lähitulevaisuudessa keskitytään. Strategian kriittiset menestystekijät arviointikriteereineen ja tavoitetasoineen tulevat olemaan vuosittaisen talousarvion sekä kolmivuotisen talous- ja toimintasuunnitelman laatimisen perusta. Strategian ja talousarvioprosessin yhteen nivominen takaa strategian siirtymisen osaksi jokapäiväistä työtä sekä mahdollistaa asetettujen tavoitteiden toteutumisen arvioinnin ja seurannan.

Strategiaprosessin olennainen osa on strategian sisällön siirtäminen käytännön toimenpiteiksi ja toimenpiteiden vastuuhenkilöiden nimeäminen. Strategian toteuttaminen edellyttää kaikkien sitoutumista ja sitoutuminen puolestaan strategian sisällön tuntemista. Asiaa tullaan käsittelemään sekä yksiköiden vastuuhenkilöiden kesken että koko henkilöstön yhteisissä tilaisuuksissa.

**Oulun kaupunki
Ympäristövirasto
PL 34, 90015 Oulun kaupunki**
